

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 478/2022 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om konkurrensutsättning av de familjebostäder och inkvarteringslokaler som upphandlas till Ukraina

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 478/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Pauli Kiuru /saml:

Har familjebostäder och inkvarteringslokaler upphandlats för ukrainarna som direktupphandling och hur många företag som valts ut till leverantörer,

på vilka grunder har de företag som deltagit i direktupphandlingen valts ut,

har det av företagen krävts kompetens och erfarenhet av att verka inom ett krigsområde och hur motiverat kan ett sådant krav överhuvudtaget vara,

var eller hur kan företagen ta del av upphandlingsbeslutet och tillhörande handlingar,

vet man om det kommer att bli fler motsvarande upphandlingar och

hur ges information om upphandlingarna på förhand så att alla intresserade företag kan delta anbudsförfarandet?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Finlands mål är att kunna leverera tillfälliga bostäder till minst 200 ukrainare som förlorat sitt hem i kriget och dessutom cirka tio mobila inkvarteringslokaler till landets räddningsväsende. Det handlar om att visa solidaritet med Ukraina som utsatts för ett omfattande och orättmätigt angrepp från Rysslands sida. Finlands hjälp svarar på Ukrainas begäran, som ukrainarna har framfört i olika sammanhang bilateralt och via EU:s räddningstjänstmekanism.

Ukrainas behov av tillfälligt boende är enormt och akut. Enligt FN:s flyktingorganisation UNHCR:s uppskattning har över 13 miljoner personer tvingats lämna sina hem i Ukraina till följd av det ryska anfallskriget. De ukrainska myndigheterna uppskattar att över 120 000 bostadshus har förstörts eller skadats till följd av det ryska anfallskriget. Situationen för personer utan bostad försämras snabbt när det blir kallt och snön börjar falla.

Med hjälp av det aktuella projektet är Finland en del av lösningen när Ukraina möter den kommande vintern, vi ger konkret hjälp till ukrainarna. Tidtabellen för upphandlingen är mycket brådskande av humanitära skäl. Vi strävar efter att utan dröjsmål gå vidare med upphandlingen och få fram hjälpen till Ukraina innan vintern kommer. Efter att hjälpleveranserna anländer till Ukraina överläter man dem till landets regionala utvecklings- och kommunministerium. Ministeriet godkänner de tekniska lösningarna för leveranserna. Familjebostäderna placeras i Kievregionen enligt överenskommelse med ministeriet. Också andra regioner har diskuterats. Enligt Ukrainas önskemål ska familjebostäderna vara så färdiga som möjligt när de levereras och monteras. Räddningsväsendets inkvarteringslokaler är avsedda att vara mobila i enlighet med räddningsväsendets verksamhet.

Huvudregeln i upphandlingslagen är konkurrensutsättning av offentliga upphandlingar. Direktupphandling är dock det enda sättet att möta Ukrainas akuta behov inför den kommande vintern. Avsikten är att upphandlingen av familjebostäder ska genomföras som direktupphandling i enlighet med 40 § 2 mom. 2 och 4 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016). Avsikten är att upphandlingen av inkvarteringslokaler för räddningsväsendet ska genomföras som direktupphandling med stöd av 22 § 4 punkten i lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling. Upphandlingarna görs under exceptionella krigsförhållanden och på grund av den extrema brådska som detta orsakar. EU-kommissionen har konstaterat att medlemsstaterna har förutsättningar att tillämpa reglerna för brådskande offentlig upphandling i kriget i Ukraina.

Vi förhandlar för närvarande med leverantörer om upphandlingar för byggentreprenader av familjebostäder och räddningsväsendets inkvarteringslokaler. Ett centralt kriterium i upphandlingarna är leverantörernas förmåga att klara av upphandlingarna inom en mycket brådskande tidtabell. Även leverantörernas tidigare referenser för motsvarande arrangemang beaktas. När det gäller familjebostäder är dessutom erfarenhet av byggnadsentreprenader i krigs- och krisområden samt beredskap att skicka monteringspersonal för att montera bostäderna i mållandet viktiga. Upphandlingsbeslut som fattas och upphandlingskontrakt som ingås inom ramen för projektet omfattas av offentlighetslagen.

I det aktuella projektet är det fråga om ett humanitärt byggprojekt under mycket exceptionella förhållanden. I det egentliga återuppbyggnadsskedet i Ukraina har finländska företag möjlighet att presentera sitt utmärkta utbud i större utsträckning. Vi kommer att aktivt främja detta arbete så snart omständigheterna tillåter det.

Helsingfors 3.10.2022

Utvecklings- och utrikeshandelsminister Ville Skinnari